

MACRON'UN ÇELİŞKİLERİ SON BULMUYOR

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macronun çelişkili ifadeleri son dönemde yeniden dikkat çekmeye başlamıştır. Adı geçen geçtiğimiz aylarda Charlie Hebdonun İslama ve Peygamber Hazreti Muhammede yönelik hakaretlerinin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini söyleyerek Müslüman ülkelerin tepkilerini toplamıştı. AVİM olarak bu konuda birçok yazı kaleme almıştık. Söz konusu yazılarda pek çok Avrupa ülkesinde dine ve dini sembollere hakaret etmenin yasak olduğu ve bu eylemin cezai müeyyidesi bulunduğu vurgulanmıştır[1]. Buna karşın, Avrupa genelinde her geçen gün artan yabancı düşmanlığı söylemleri Avrupada aşırı sağın ne kadar güç kazandığına dair fikir vermektedir. Macron, aynı günlerde Lübnan ziyareti sırasında Hizbullahın meclis grubu lideri Muhammed Raad ile görüşmüş, bu görüşmeyi haber yapan *Le Figaro* gazetesi muhabiri Georges Malbrunoty kaleme aldığı haber dolayısıyla sert bir şekilde eleştirmişti. İfade özgürlüğü karşılığının Macronda selektif bir ifade özgürlüğü olduğu açıktır. Son olarak Avrupa Birliği (AB)nin de eleştirilerine maruz kalması bu yaklaşımın tutarsızlığını ortaya koymuştur.

Macron, kendi anladığı şekliyle ifade özgürlüğünü uygulamayı sürdürmektedir. Tabii bu durum Fransa siyasetinde de çelişkiler doğurmaktadır. Bu duruma bir diğer örnek ise sözde ifade özgürlüğü savunucusu Macronun polis şiddetinin basın tarafından fotoğraflanmasının önüne geçmek için desteklediği bir yıl hapis ve 45 bin euro para cezasıdır. Buna karşılık, AB Komisyonu söz konusu tasarı üzerine Fransayı uyarmıştır[2]. Komisyon sözcüsü, basın mensuplarının özgür bir şekilde güvenli bir ortamda çalışabilmeleri gerektiğini vurgulamıştır. AB hukuku çerçevesindeki basın özgürlüğü tanımı ile Fransada parlamentodan geçmesi planlanan tasarının örtüşmediği kesin bir dille vurgulanmıştır. Tasarı yasalastığı takdirde polis memurlarının yüzlerinin görüntülediği fotoğrafların yayınlanmasına sınırlamalar getirilebilecektir. Bu durum yalnız AB yetkilileri değil, ülke içinde de büyük tepki ile karşılanmıştır[3].

Söz konusu ifade özgürlüğü kısıtlamasının tepki çekmesinin ötesinde Macronun tutarsız yaklaşımı daha fazla ön plana çıkmaktadır. Fransa siyasetine verdiği yönden ziyade Macronun çifte standardı dünya basınında da yer almaktadır. Dünya basını da Macronun tutarsızlıklarını ağır bir şekilde eleştirmektedir[4]. Birkaç gün önce Fransada siyahi müzisyen Michel Zecleri darbeden iki polisin tutuklanmasından sonra eleştiriler iyiden iyiye artmıştır. Macronun adeta sağ bir parti lideri gibi[5] kararlar alması ve bu kararlar

doğrultusunda hareket etmesi yabancı düşmanı tutumunu ve saldırgan tavrını açıklamaktadır.

Macronun mantıktan ve adaletten uzak tutumu basın özgürlüğü ile sınırlı değildir. Buna inanç özgürlüğünü hatırlatarak devam etmemiz yerinde olacaktır. Zira Covid-19 pandemisi dolayısıyla getirilen kısıtlamalarla ilgili olarak Fransada yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. 28 Kasım 2020 tarihinden sonra tedbirlerin hafifletilmesinin ardından alışveriş alanlarının açık kalacağı saatlerin de uzatıldığı duyurulmuştur. Bu düzenlemelere göre 15 Aralık kadar kısıtlamalar devam edecek, 15 Aralıktan sonra ise 21:00dan sabah 07:00a kadar sokağa çıkma yasağı devam edecektir. Sadece Noel kutlamalarının yapılacağı 24 Aralık 31 Aralık arasında bu kısıtlamalar kaldırılacaktır[6]. Bu anlaşılır bir uygulama olarak değerlendirilebilir. Ancak bir yandan Müslüman derneklerinin denetlendiği, camilerin kapatıldığı hatırlanacak olursa yine Macron vari bir laiklik yorumu ile karşılaşıldığından bahsetmek yerinde olacaktır.

Son yıllarda Macronun ABden ve hatta kendi ülkesinden tepki almasına rağmen özgürlükler konusunda uyguladığı çifte standartlar, Ulusal Cephe lideri Marine Le Pen ile gireceği 2022 cumhurbaşkanlığı seçimleriyle izah edilebilir. Ancak adigeçen bu süreçte sahip olduğu sol oyları yitirmekte, daha da önemlisi küresel ölçekte inanılabilirliğini ve saygınlığını kaybetmektedir. Macron bu politikaları ile Avrupada her geçen gün artan yabancı düşmanlığını daha da fazla körüklemektedir.

Macronun bu anlayışında yalnız olmadığını da belirtmek hakkaniyet gereğidir. Batı Avrupa genelinde aşırı sağın ve İslamofobinin cesaretlendirildiği gözlemlenmektedir. Perde gerisinde kalmaya özen göstermesine ve gelişmelerin üstünü örtme çabalarına rağmen Almanyanın ve yaklaşık otuz yıldır iktidarda bulunan Hristiyan Demokrat Birliği ve Hristiyan Sosyal Birliği Partilerinin, isimlerinden de anlaşılacağı üzere, bu aşırı girişimlere kayıtsız kaldıklarını da belirtmek yerinde olacaktır.

*Fotoğraf: <https://www.aljazeera.com/features/2020/11/19/who-is-emmanuel-macron>

[1] Hazel Çağan Elbir, Macronun İfade Özgürlüğü Anlayışı: Herkesin İfade Özgürlüğü Var Ama Bazılarının Daha Fazla Var, *avim.org.tr*, 10 Eylül 2020, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/MACRON-UN-IFADE-OZGURLUGU-ANLAYISI-HERKESIN-IFADE-OZGURLUGU-VAR-AMA-BAZILARININ-DAHA-FAZLA-VAR>

[2] AB Komisyonundan Fransaya Basın Özgürlüğü Uyarısı, *Deutsche Welle*, 23 Kasım 2020, <https://www.dw.com/tr/ab-komisyonundan-fransaya-basin-ozgurlugu-uyarisi/a-55701158>

[3] AB Komisyonundan Fransaya Basın Özgürlüğü Uyarısı, *Deutsche Welle*.

[4] Ishaan Tharoor, Macrons Liberal Double Standards, *Washington Post*, 2 Aralık 2020, <https://www.washingtonpost.com/world/2020/12/02/macron-france-race-press-freedom/>

[5] Macron Sağa Mı Kaydı?, *Deutsche Welle*, 1 Aralık 2020, <https://www.dw.com/tr/macron-sağa-mı-kaydı/a-55788397>

[6] Fransa Cumhurbaşkanı Macron: Covid-19 Kısıtlamaları 28 Kasımdan İtibaren Hafifletilecek, *EuroNews*, 24 Kasım 2020, <https://tr.euronews.com/2020/11/24/fransa-cumhurbaşkanı-macron-covid-19-k-s-tlamalar-28-kas-m-dan-itibaren-hafifletilecek>

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "MACRON'UN ÇELİŞKİLERİ SON BULMUYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 56. Aralık 04. Erişim Nisan 29, 2026. <https://avimbulten.org/tr/Yorum/MACRON-UN-CELISKILERI-SON-BULMUYOR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır